

Voorwoord

Van links naar rechts: de wethouders Wilma Baartmans en Koos Krook, secretaris Thijs de Jongh, burgemeester Ruud van den Belt en de wethouders Willy Knop en Esther Prent.

Leden van de gemeenteraad van Steenbergen,

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening over 2020 aan. Hiermee leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het beoogde beleid dat is opgenomen in de begroting 2020.

Coronapandemie

Het jaar 2020 is een jaar wat nog lang in ons geheugen zal blijven. De coronapandemie heeft de wereld vanaf het 1^e kwartaal van 2020 op zijn kop gezet. De impact op inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen was en is nog steeds erg groot. Steenbergen is daarop geen uitzondering. Hoewel het land stapje voor stapje weer open gaat door het versoepelen van de maatregelen, blijft de toekomst voor velen onzeker.

In de pandemie heeft de samenleving in Steenbergen veerkracht getoond. Vrijwilligers, maatschappelijke instellingen, ondernemers en verenigingen hebben de schouders eronder gezet om deze moeilijke periode door te komen. Uit verschillende hoeken zijn mooie initiatieven voortgekomen die de pijn enigszins hebben verzacht.

Om dit kracht bij te zetten heeft de gemeenteraad, in aanvulling op de landelijke steunmaatregelen, al in april 2020 een steunfonds van € 1 miljoen gereserveerd. In een afzonderlijke paragraaf wordt ingegaan op de verantwoording van de besteding van dit steunfonds.

Van de organisatie werd veel flexibiliteit verwacht. Naast alle aandacht voor de coronacrisis en de gevolgen daarvan ging ook het reguliere werk gewoon door. Hoewel er zoveel mogelijk thuisgewerkt moest worden, werd er alles aan gedaan om in goed contact te blijven met inwoners, ondernemers en collega's.

Ondertussen volgden maatregelen en regelingen elkaar in een razend tempo op. Sinds de tweede wereldoorlog werden er nog nooit zoveel vrijheidsbeperkingen opgelegd. De crisisorganisatie was aan zet. Landelijk werd deze opgeschaald naar GRIP-4, dit is een gemeente overstijgende crisis waarbij de voorzitter van de veiligheidsregio de leiding krijgt en er een regionaal beleidsteam wordt gevormd.

Hoewel er veel beperkingen en uitdagingen waren, bleef voor ons de veiligheid en leefbaarheid voorop staan. Zo werden in nauwe samenwerking met regionale partners zoals buurgemeenten, politie en justitie mooie stappen gemaakt als het gaat om de bestrijding van ondermijning en criminaliteit. Het ambtelijk coronateam en het bestuurlijk kernteam van Steenbergen anticipeerden direct op alle nieuwe maatregelen en hielden continu de gemeenteraad en inwoners op de hoogte.

Kortom, als er een jaar was waarin onze kernwaarden 'betrokken, samenwerken en wendbaar' op van toepassing zijn, dan was het wel 2020.

Voortgang geplande activiteiten

Ondanks de crisis zijn de ambities uit het raadsprogramma Aan de Slag overeind gebleven. Hoewel er, logischerwijs, bijstellingen hebben plaatsgevonden in de beleidsagendering, kan aan de hand van de smileys de conclusie worden getrokken dat het overgrote deel van de voorgenomen activiteiten is afgerond of op schema ligt. Activiteiten die niet zijn afgerond hebben duidelijk een relatie met de coronacrisis. Samen met de ambtelijke organisatie kijken we met trots terug op deze prestatie.

De highlights voor 2020: start met gebiedsvisies (bijvoorbeeld De Heen en Nieuw-Vossemeer), visie energie en ruimte, verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP), kadernota's leefbaarheid en kernen en maatschappelijk vastgoed, voorbereidingen Jubileumjaar 2022 (vorming Stichting, Team 2022 en Genootschap van de Meermin), lokaal sportakkoord, ondertekend door 20 partijen, verbeteren van de beheersing van de budgetten sociaal domein, implementatieplan Omgevingswet, gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP), damoclesbeleid, uitvoeringsprogramma dienstverlening en organisatieontwikkeling.

Lasten voor de inwoners

In 2020 is het vervolgonderzoek lokale heffingen uitgevoerd. Hieraan lag een motie ten grondslag met als doel de lasten voor de inwoners van Steenberg en zo laag mogelijk te houden. Samen met de raad is een intensief proces doorlopen, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in nieuwe belastingverordeningen voor 2021. Door aanpassingen in de rioolheffing zijn we erin geslaagd de lasten voor een groot deel van onze inwoners te verlagen.

Financiële positie

De jaarrekening 2020 sluit met een positief resultaat van € 501.519. De analyse van dit resultaat, opgenomen in het hoofdstuk financiële samenvatting, laat zien dat de grote afwijkingen op de verschillende programma's incidenteel van aard zijn en niet konden worden voorzien bij het opstellen van de tussenrapportage. Deze ontwikkelingen met structureel effect zijn verankerd in de programmabegroting 2021 en meerjarenramingen 2022-2024. Dit betekent dat we stappen zetten in de sturing op de budgetten, een belangrijk onderdeel van de doorontwikkeling van de planning en control cyclus. De vrije ruimte in de algemene reserve bedraagt € 5.663.000.

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit:

1. Een financiële samenvatting
2. Het jaarverslag
 - De programmaverantwoording
 - De paragrafen
3. De Jaarrekening
 - Inclusief de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Sisa)

In het **jaarverslag** zijn per programma de volgende onderdelen opgenomen:

- Een korte beschrijving van de inhoud van het programma.
- *Wat hebben we bereikt?* Hierin staan: 1. voortgang van de verschillende opgaven van het programma en 2. de kaders en beleidstukken waarbinnen het programma wordt uitgevoerd.
- *Wat heeft het gekost?* Hier wordt een cijfermatige opstelling gepresenteerd van de baten en lasten per programma met een toelichting op de voornaamste verschillen tussen realisatie en begroting (na wijziging).

Voortgang beleid

In elk programma is een tabel gemaakt met de informatie. Deze tabel bevat het betreffende activiteit uit de begroting, de stand van zaken en een icoontje waarmee we aangeven of het op schema ligt.

	"afgerond"
	"op schema" of "uitgesteld door Corona" of "in ontwikkeling"
	"niet gehaald"

Een "groene smiley" betekent dat het is afgerond, een "gele smiley" dat het op schema is of uitgesteld door de Coronacrisis is of in ontwikkeling ligt en een "rode smiley" dat de planning niet wordt gehaald. Om uw raad goed te informeren hebben we voor elk onderdeel de stand van zaken beschreven, ook voor de items die op schema liggen.

Financiële toelichting per programma

Voor een toelichting op en analyse van de afwijkingen, verwijzen wij u naar de toelichtingen onder de desbetreffende programma's in de jaarstukken. Als ondergrens voor een te geven toelichting is in principe een voor- of nadeel van € 50.000,- (0,1 % van de totale lasten) op een taakveld gehanteerd. Het komt dus voor dat de toegelichte bedragen niet optellen tot het totale programmaverschil. Het niet toegelichte resterende saldo per programma betreft een cumulatie van kleinere verschillen.

In diverse tabellen wordt middels een i of s aangegeven of een genoemd bedrag incidenteel (i) of structureel (s) is. Daarnaast wordt de n (neutraal) gebruikt om aan te geven dat dit posten betreffen die geen invloed hebben op het exploitatieresultaat. Het gaat dan voornamelijk om incidentele posten die worden gedekt door een onttrekking aan een reserve.

Beleidsindicatoren

De verplichting van het opnemen van deze beleidsindicatoren is ingegaan bij de begroting 2017. Het doel daarbij is om de sturing van de raad te versterken en gemeenten beter te kunnen vergelijken.

In dat licht stellen wij voor om een voorstel tot beleidsindicatoren te betrekken bij de ambitie om samen met de raad te komen tot een meer meetbare begroting met indicatoren.

Na de programmaverantwoording volgen de wettelijk verplichte **paragrafen**. Hierin staan de beleidslijnen met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen.

De **jaarrekening** is een financiële verantwoording waar een toelichting wordt gegeven op de balans en het resultaat.

De jaarrekening bestaat uit diverse onderdelen:

- * Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- * Toelichting op het overzicht van baten en lasten. Hierbij wordt specifiek ingegaan op:
 - *overzicht van baten en lasten*;
 - *de post onvoorzien*;
 - *het overzicht van incidentele baten en lasten*;
 - *het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve*;
 - *informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)*;
 - *overzicht algemene dekkingsmiddelen*.
- * De balans: geeft inzicht in de financiële positie als uitkomst van het financiële beheer en beleid
- * Sisa: verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Financiële samenvatting

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2020 op hoofdlijnen weer. Verder is een overzicht van onze reservepositie opgenomen.

Financiële resultaat op hoofdlijnen

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 501.519,-. In de tussenrapportage 2020 werd rekening gehouden met een voordelig saldo van € 139.211,-. Een verkort overzicht van de lasten en baten over 2020 luidt als volgt:

Programma	Begroting 2020		begr. na wijz. 2020		Rekening 2020	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Mens & Samenleving	17.863.331	1.333.668	19.546.016	1.755.967	18.751.323	1.240.470
Kunst, cultuur & erfgoed	1.068.863	457.546	1.292.307	671.541	947.639	353.838
Leefomgeving & duurzaamheid	21.725.084	12.249.093	27.023.550	17.343.767	22.837.552	14.099.324
Economie, toerisme & recreatie	11.334.390	6.557.463	11.515.490	7.488.220	16.807.698	12.717.011
Bestuur en dienstverlening	12.038.413	43.821.894	12.154.534	44.427.215	13.732.783	45.167.872
Totaal	64.030.081	64.419.664	71.531.897	71.686.710	73.076.995	73.578.514
Geraamd begrotingssaldo/ gerealiseerd resultaat (-=N/+V)		389.583		154.813		501.519

Het verloop van het verwachte resultaat naar het werkelijk resultaat (opgenomen zijn afwijkingen > € 100.000,-) is als volgt:

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	Incident./struct.
Verwacht resultaat Tussenrapportage 2020		139.211		
VGRP 2020-2023, raadsbesluit 24-9-2020		65.601		
Mens en samenleving				
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Onderwijsachterstandenbeleid/ leerlingenvervoer	292.108		i
Wijkteams	Loketvoorziening sociaal domein	171.364		i
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorg Plus/Niet vrij toegank.voorz.jeugdzorg		159.180	i
Maatwerkdienstverlening 18-	Landelijke transitie arrangement		117.799	i
Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		567.220	i
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	218.250		i
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Natuurbescherming/openbaar groen	298.415		
Sportaccomodaties	Diverse complexen		149.971	i
Milieubeheer	Energietransitie/duurzaamheid	278.815		i
Economie , toerisme en recreatie				

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	Incident./struct.
Algemene uitkering	Uitk.deelfonds soc.domein (participatiebudget)	116.000		i
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	107.140		i
Inkomensregelingen	Inkomensvoorzieningen/minimabeleid		164.715	i
Begeleide Participatie	Sociale werkvoorziening/ Participatiebudget		126.035	i
Bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Wethouders/ voormalige wethouders pensioenfonds		360.476	i
Algemene uitkering gemeentefonds	Algemene uitkering/ steunfonds Covid	492.409		i
Algemene uitkering gemeentefonds	Algemene uitkering	129.722		i
Burgerzaken	Reisbescheiden		105.549	i
Diverse overige verschillen*			56.571	i
Totaal		2.309.035	1.807.516	
Voordelig resultaat jaarrekening 2020		501.519		

**Dit betreft het saldo van diverse verschillen. In de financiële verantwoording bij de afzonderlijke programma's is een meer gedetailleerde toelichting opgenomen van de verschillen boven € 50.000,- per taakveld. Tevens worden de verschillen daar bruto toegelicht. Een compensatie met een afwijkende mutatie uit een reserve komt in de toelichting zowel terug bij het taakveld waarop de kosten worden verantwoord als bij de mutaties in de reserves van het betreffende programma. In bovenstaand samenvattend overzicht worden deze verschillen niet vermeld.*

Reservepositie

Op 9 november 2017 is de geactualiseerde nota Reserves en voorzieningen door de gemeenteraad vastgesteld. In principe zijn er nog een 6-tal reserves. Een vergelijkend overzicht van 2019 en 2020 is als volgt:

Reserves	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	11.340	9.735
<i>Waarvan vrije ruimte</i>	<i>7.916</i>	<i>7.089</i>
Reserve Transitie Organisatie	1.416	1.918
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	44	44
Reserve Economische ontwikkeling	1.479	3.777
Reserve Beheer openbare ruimte	7.515	7.395
Bestemmingsreserve overig	12.443	13.273
Totaal	34.237	36.142

Vrije ruimte algemene reserve

De weergegeven vrije ruimte is het bedrag aan vrije reserves exclusief de eventuele verplichtingen die er op de algemene reserve nog drukken. Zoals in de toelichting op de balans is aangegeven betreft het op de algemene reserve drukkende bedrag aan verplichtingen per 31 december 2020 € 1.158.020 en is er in de meerjarenbegroting 2021-2024 totaal een bedrag van € 1.094.500 aan verplichtingen opgenomen. Hierdoor bedraagt de netto vrije ruimte van de algemene reserve dan **€ 5.662.819**, zie onderstaande tabel.

Vrije ruimte Algemene Reserve (bedrag * 1.000)	
Stand vrije ruimte	7.916
Overloop verplichtingen 2020 naar 2021	1.158
Verplichtingen meerjarenbegroting 2021-2024	1.095
Netto vrije ruimte algemene reserve	5.663

De vrije ruimte van de algemene reserve is boven de minimale ondergrens van € 2.000.000 gebleven zoals is opgedragen in de motie ondergrens Algemene Reserve van 7 november 2019. Voor nadere analyses, toelichtingen en specificaties wordt verwezen naar hetgeen bij de diverse afzonderlijke onderdelen in de jaarrekening is opgenomen.